

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ	ГОДИНА	II	СЕМЕСТАР	III
НАЗИВ ПРЕДМЕТА		Стратегије развијања програма и педагошког рада са предшколском децом (2025/26)		
НАСТАВНИК		Данијела Видановић		
АСИСТЕНТ/САРАДНИК		Милан Миљковић		
ПРЕДАВАЊА				
Недеља рада	Тема			
I	Програм, Основе програма и курикулум, различитост у тумачењима из перспективе педагошких наука.			
II	Карактеристике и врсте програма за рано васпитање и образовање.			
III	Холистички програми усмерени на односе, карактеристике, теоријска полазишта, схватање праксе.			
IV	Актуелне основе програма „Године узлета“- концепција, теоријско вредносни постулати, циљеви, реални програм- како се гради? Реални програм чија одговорност?			
V	Схватања детета у програму, дете као носилац права, социјални актер, биће богато потенцијалима, агенс властитог учења и развоја, јединствено и целовито биће, креативно биће и биће игре, компетентно и вредно по себи. Шта нам говоре неуро когнитивне науке?			
VI	Разумевање добробити, димензије и подршка добробити кроз односе и делање.			
VII	Простор у складу са холистичким програмима који су усмерени на односе- „Године узлета“- простор који манифестује полазишта програма, помаже остваривању циљева програма и обликује реални програм.			
VIII	Како де гради реални програм- шта реални програм јесте, шта одражава и како настаје.			
IX	Стратегије васпитача у развијању реалног програма- сложеност, утемељеност, повезаност, контекстуалност, конкретизованост			
X	Поступци и методе у развијању програма			
XI	Различитост у методичким приступима- програми усмерени на садржаје и програми усмерени на односе.			
XII	Учење као ко-конструкција значења и квалитативна промена учешћа у заједничким активностима деце и одраслих.			
XIII	Игра као пракса предшколског детета, слободна, проширена и вођена. Улога васпитача. Планиране ситуације учења- смисао, артикулација и учешће васпитача.			
XIV	Праћење и посматрање деце. Сврха, значај и добробит за дете и рефлексивну праксу васпитача.			
XV	Припрема деце за школу као интегрисани део реалног програма. Заблуде, вредности, циљеви и методички приступи у складу са „Године узлета“.			
ЛИТЕРАТУРА				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja- Godine uzleta 2. Крњаја, Ж, Павловић-Бренеселовић, Д. (2022). <i>Водич за развијање теме/ пројекта са децом</i>. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. (8-23) 3. Павловић-Бренеселовић, Д., Крњаја, Ж. и др. (2022). <i>Стратегија заједничког развијања програма у складу са специфичностима појединих узраста деце</i>. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. (8-76) 				

4. Павловић-Бренеселовић, Д, Крњаја, Ж, Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у децјем вртићу*, Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја. (9- 83)
5. Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikuluma*. Zagreb: Mali profesor, Visoka učiteljska škola u Čakovcu. (2-57)
6. Радуловић, Л. (2011). *Образовање наставника за рефлексивну праксу*. Београд: Филозофски факултет у Београду. (95-107).
7. Leipzig, J, Lesch, J. (2001). *Праћење и посматрање деце у процесу подучавања*. Београд: СІР
8. Pešić, M. (1992). *Vodič za razvijanje otvorenog kurikuluma*. Београд: IPA
9. Pavlović- Breneselović, D. (2015). *Gge stanuje kvalitet, Knjiga 2*. Београд: IPA

ВЕЖБЕ

Недеље	Тема
I	Програм и Основе програма- анализа из перспективе искуства током школовања. Програм- као високо структуриран документ, по научним областима и садржајима- академског типа. Улога васпитаника у таквом виду програма (права избора, поштовање искуства, истраживачки рад, тимске активности, или учење као трансмисија садржаја и њихово меморисање...) Дискусија.
II	Радионица: „Шта смо радили у вртићу, а шта раде деца данас у вртићу“- осврт на лично и проживљено искуство и осврт на искуство са праксе. Разлике, сличности, промене, ...
III	Радионица: „Ја и други“- односи у којима се развијам, односи од којих бежим, како се осећам у заједници где се негују вредности сарадње, емпатије, поштовања...
IV	Контекстуални реални програм који градим са децом и осталима- како видим своју позицију, улогу, обавезе, права, одговорности- анализа актуелних основа програма, дискусија, грађење заједничког разумевања....
V	„Дете у програму“- научни текст Д. Бренеселовић- анализа и разумевање позиције детета- колико је програм и дететов програм, односно колико је дететов програм- програм по коме се одвија васпитно- образовни рад. Дискусија.
VI	Шта је за мене добробит детета- нешто што дете добија програмом или његово својство које треба да подржавам и развијам- Дискусија Како у раду са децом водити рачуна о добробити? Дискусија Чему дајемо предност- ономе што је планирано или задовољству детета које осећа када подржавамо сарадњу, радозналост деце, њихову креативност... Дискусија.
VII	Питања којима се бавим у процесу развијања реалног програма, који је мој смисао, а који смисао деце и родитеља, могу ли пронаћи заједничка места интересовања у оквирима дугорочних циљева, која би то места била, ко би ми могао помоћи у томе, како ћу препознати да ли је програм истовремено и програм детета... Дискусија везана за процес сталног промишљања смисла како радимо и колико је то у функцији грађења односа заједнице.
VIII	Пракса је „жива“ вишеслојна, конкретна, често непредвидива, сложена... Како да се носим са тим? Истраживачке- рефлексивне компетенције васпитача. Шта то подразумева ? Дискусија.
IX	Које поступке и методе могу да користим у развијању програма (охрабривање иницијативе деце, консултовање, моделовање, подупирање)? Анализа и дискусија.

X	Методички приступи и начини учења васпитача. Шта је у складу са актуелним основама програма, а шта не? Како користимо методичка знања, када она имају смисла, а када могу да „угрозе“ програм детета. Анализа и дискусија.
XI	Како разумемо физички простор у програмима који су усмерени на односе. Како настају простори, њихова функција, моја улога, улога деце и других. Зашто је то важно? Анализа и дискусија.
XII	Учење као размена, конструкција и ко- конструкција у контексту. Искуство деце као полазни моменат- животног контекста детета. О чему размишљам и водим рачуна, зашто ми је важна инспирација за истраживање и откривање, како да се ослободим позиције моћи... Анализа и дискусија.
XIII	Планиране ситуације учења у односу на усмерене активности. Разлике, како их ја видим, о чему размишљам, какву позицију заузимавам, шта чине деца... повезивање рутине, ритуала, игре и планиране ситуације. Како развијам диспозиције за учење- интегрисани приступ Анализа и дискусија.
XIV	Игра је детету контекст смисленог учења. Као разумемо ову чињеницу? Шта су за мене најважнији аспекти игре, како могу да их подржавам? Анализа и дискусија.
XV	Постоје различити извори и места учења. Шта ми то значи када је у питању процес припреме деце за школу? Анализа и дискусија.
ЛИТЕРАТУРА	
Литература је иста као и у делу који се тиче наставе, уз могућност самосталног истраживања нових извора за које студенти процењују да су им важни.	
ПРЕДИСПИТНЕ АКТИВНОСТИ	Планирана недеља у семестру/датум, број бодова
Вежбе	10
Колоквијум I	30
Колоквијум II	
Практична настава	10
Семинарски рад	
...	
ИСПИТНЕ АКТИВНОСТИ	БОДОВИ
Писмени испит	30
Усмени испит	20
Практични испит	
Услов	